

EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 9.2.2018
COM(2018) 59 final

2018/0024 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU RAKENDUSOTSUS,

**millega lubatakse Läti Vabariigil kehtestada erimeede, millega tehakse erand nõukogu
direktiivi 2006/112/EÜ (mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi) artiklist 193**

SELETUSKIRI

Vastavalt 28. novembri 2006. aasta direktiivi 2006/112/EÜ (mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi) (edaspidi „käibemaksudirektiiv“) artikli 395 lõikele 1 võib nõukogu ühehäälselt komisjoni ettepaneku põhjal anda igale liikmesriigile loa võtta erimeetmeid kõnealuse direktiivi sätetest erandite tegemiseks, et lihtsustada käibemaksu kogumist või hoida ära teatavat liiki maksudest kõrvalehoidumist või maksustamise vältimist.

Kirjas, mille komisjon registreeris 15. novembril 2017, taotles Läti erandit käibemaksudirektiivi artiklist 193, et kohaldada pöördmaksustamist mängukonsoolide tarnimise suhtes. Komisjon teavitas 23. novembri 2017. aasta kirjaga käibemaksudirektiivi artikli 395 lõike 2 kohaselt teisi liikmesriike Läti taotlusest. Komisjon teatas 24. novembri kirjaga Lätile, et tal on taotluse hindamiseks kogu vajalik teave.

1. ETTEPANEKU TAUST

• Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

Käibemaksudirektiivi artiklis 193 on sätestatud, et tavaliselt tasub käibemaksu kaupade tarniv või teenuseid osutav maksukohustuslane.

Käibemaksudirektiivi artikli 199a lõike 1 kohaselt võivad liikmesriigid näha ette, et kõnealuses artiklis loetletud tarnete eest on käibemaksu kohustatud tasuma maksukohustuslane, kellele tarne tehakse (pöördmaksustamine). Pöördmaksustamise menetluse kohaselt vastutab maksukohustuslane, kellele tarneid tehakse, käibemaksu maksmise eest. Samal ajal kõnealune maksukohustuslane deklareeriks ja arvaks maha tarnele vastava käibemaksu, kui tal oleks täielik mahaarvamisoigus, mis viiks selleni, et riigikassasse käibemaksu tegelikult ei laekuks. Mängukonsoolide tarnimine kuulub artikli 199a lõike 1 punkti h alla.

Läti ei kasutanud käibemaksudirektiivi artikli 199a lõike 1 punktis h sätestatud võimalust ega kohalda mängukonsoolide tarnimise suhtes pöördmaksustamismehhanismi. Läti mängukonsoolide sektoris hiljuti sazenenud pettuste tõttu soovib nimetatud liikmesriik aga kehtestada mängukonsoolide riigisisese tarnimise suhtes pöördmaksustamismehhanismi.

Käibemaksudirektiivi artikli 199a lõike 1 kohaselt võib pöördmaksustamismehhanismi kohaldada kuni 31. detsembrini 2018 ja vähemalt kaks aastat. Kuna kaheaastase ajavahemiku tingimus ei ole täidetud, ei ole Lätil võimalik pöördmaksustamismehhanismi kohaldada kõnealuse artikli alusel.

Seega taotleb Läti erandit käibemaksudirektiivi artiklist 193, et saada luba kohaldada mängukonsoolide tarnimise suhtes pöördmaksustamismehhanismi käibemaksudirektiivi artikli 395 alusel.

Erandi taotlemise eesmärk on hoida ära käibemaksupettusi mängukonsoolide sektoris. Artikli 199a lõike 1 punktides c, d ja h sätestatud võimalustest lähtudes kohaldab Läti alates 1. aprillist 2016 käibemaksu pöördmaksustamismehhanismi mobiiltelefonide, tahvelarvutite, sülearvutite ja integraallülitusseadmete suhtes. On välja selgitatud, et pärast eespool nimetatud tarnete suhtes pöördmaksustamismehhanismi kehtestamist, suurenesid käibemaksupettused mängukonsoolide tarnimise valdkonnas. Nimetatud toodete puhul on pettused tõenäolised seetõttu, et need on suhteliselt väikesed, suhteliselt kallid ja nende internetikaubandus on hästi arenenud.

Läti teatas, et mängukonsoolide tarnimise sektoris viidi läbi auditid. 2017. aastal selgitati välja, et mängukonsoolide tarnimise sektoris tegutses 14 varifirmat, mis on 6,4 % kõigist selle

sektori ettevõtjatest. 2016. aastal deklareeris mängukonsoolide tarnimise sektoris tegutsevast 219st käibemaksukohustuslasena registreeritud ettevõtjast kaheksa käibemaksu sisendkäibemaksuna selliste tehingute puhul, mis toimusid varifirmadena klassifitseeritud maksukohustuslastega (3,7 % käibemaksukohustuslasena registreeritud isikute koguarvust). Ettevõtjate pettuste vältimiseks kasutab Läti maksuamet võimalust nad kustutada oma käibemaksukohustuslaste registrist. Võrreldes varasemaga oli 2017. aastal märkimisväärselt rohkem kõnealuses sektoris tegutsevaid maksukohustuslasi, kes maksuameti käibemaksuregistrist kustutati. Esimese kaheksa kuu jooksul kustutati registrist 16 sektoris tegutsevat maksukohustuslast, st juba 88,9 % 2016. aastal kustutatute koguarvust (18 maksukohustuslast).

Läti esitatud teabe kohaselt võtab riik käibemaksupettuste vähendamiseks ja nendega võitlemiseks mitu meetet. Näiteks kehtestati kassade puhul uued nõuded, mille eesmärk on täielikult lõpetada registreeritud tehingute kustutamine, käibemaksudeklaratsioonis tuleb esitada üksikasjalik tehingute väljavõte, erilist tähelepanu pööratakse ka rutiinse kontrolli ja haldusmeetmete parandamisele ning krediitdiasutustele ja teistele üksustele pandi kohustus teavitada maksuameti kahtlastest tehingutest. Kaaluti ka elektroonilise arvelduse juurutamist. Kõigile neile meetmetele vaatamata peab Läti siiski vajalikuks kehtestada riigieelarve käibemaksutulu kao vältimiseks mängukonsoolide tarnimise suhtes pöördmaksustamismehhanism.

Pettusi peetakse mängukonsoolide tarnimise valdkonnas tõenäoliseks, mistõttu on need lisatud tahvel- ja sülearvutite kõrval käibemaksudirektiivi artikli 199a lõike 1 punkti h. Kui minimaalse kohaldamisperioodi tingimus oleks täidetud, oleks Lätis olnud võimalik tugineda pöördmaksustamismehhanismi kohaldamisel viimati nimetatud artiklile.

Seetõttu tehakse ettepanek anda erand käibemaksudirektiivi artikli 199a kehtivuse ajaks. Seetõttu tehakse ettepanek anda erand 31. detsembrini 2018, mis on käibemaksudirektiivi artikli 199a kehtivuse kaotamise kuupäev.

- **Kooskõla poliitikavaldkonnas kehtivate sätetega**

Mängukonsoolide tarnimise suhtes võib pöördmaksustamismehhanismi kohaldada käibemaksudirektiivi artikli 199a lõike 1 punkti h alusel. Kõnealusele sättele tugineb pöördmaksustamise kohaldamisel mitu liikmesriiki¹. Lätis oleks võimalik kohaldada mängukonsoolide tarnimise suhtes pöördmaksustamismehhanismi, taotlemata käibemaksudirektiivi artikli 395 põhinevat erandit, kui täidetud oleks minimaalselt kaheaastase ajavahemiku tingimus.

Kavandatud meede on seega kooskõlas käibemaksudirektiivi kehtivate sätetega.

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

- **Õiguslik alus**

Käibemaksudirektiivi artikkel 395.

- **Subsidiaarsus (ainupädevusse mittekuuluva valdkonna puhul)**

Pidades silmas ettepaneku aluseks olevat käibemaksudirektiivi sätet, ei kohaldata subsidiaarsuse põhimõtet.

¹ Vt käibemaksukomitee teadete loetelu:
http://ec.europa.eu/taxation_customs/sites/taxation/files/resources/documents/taxation/vat/key_documents/vat_committee/notifications.pdf

- **Proportsionaalsus**

Otsus käsitleb liikmesriigile tema enda taotlusel antud luba ja sellega ei määrata mingeid kohustusi.

Erandi piiratud ulatust arvestades on erimeede kooskõlas taotletava eesmärgiga, st hoida ära teatavat liiki maksudest kõrvalehoidumist või maksustamise vältimist konkreetses sektoris.

- **Vahendi valik**

Käibemaksudirektiivi artikli 395 kohaselt on erandi tegemine ühistest käibemaksueeskirjadest võimalik vaid komisjoni ettepaneku põhjal nõukogus ühehäälselt antud loa alusel. Lisaks on nõukogu otsus sobivaim vahend, sest selle saab adresseerida üksikutele liikmesriikidele.

3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

- **Konsulteerimine sidusrühmadega**

Käesolev ettepanek põhineb Läti esitatud taotlusel ja käsitleb ainult kõnealust liikmesriiki.

- **Eksperdiarvamuste kogumine ja kasutamine**

Välisekspertide arvamusi ei olnud vaja kasutada.

- **Mõju hindamine**

Rakendusotsuse ettepaneku eesmärk on hoida ära teatavat liiki maksudest kõrvalehoidumist või maksustamise vältimist mängukonsoolide tarnimise sektoris. Pöördmaksustamismehhanism peaks aitama Lätil takistada käibemaksupettuse edasist levikut mängukonsoolide tarnimise sektoris. Seega on erandit tegeval meetmel positiivne mõju.

Erandi kitsa kohaldamisala ning piiratud kohaldamisaja tõttu on mõju igal juhul piiratud.

4. MÕJU EELARVELE

Ettepanek ei avalda ELi eelarvele negatiivset mõju.

5. MUU TEAVE

Ettepanek sisaldab aegumisklauslit, mille tähtpäevaks on 31. detsember 2018.

Ettepanek:

NÕUKOGU RAKENDUSOTSUS,

millega lubatakse Läti Vabariigil kehtestada erimeede, millega tehakse erand nõukogu direktiivi 2006/112/EÜ (mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi) artiklist 193

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse nõukogu 28. novembri 2006. aasta direktiivi 2006/112/EÜ, mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi,¹

eriti selle artikli 395 lõiget 1,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Direktiivi 2006/112/EÜ artikli 193 kohaselt on tavaliselt maksuhalduritele käibemaksu tasuma kohustatud kaupa tarniv või teenuseid osutav maksukohustuslane.
- (2) Direktiivi 2006/112/EÜ artikli 199a lõike 1 punkti h kohaselt võivad liikmesriigid näha ette, et mängukonsoolide tarnete eest on käibemaksu kohustatud tasuma maksukohustuslane, kellele tarne tehakse (edaspidi „pöördmaksustamine“). Seda võimalust Läti ei kasuta, ehkki riik kohaldab pöördmaksustamist tahvel- ja sülearvutite suhtes kõnealuse direktiivi artikli 199a lõike 1 punkti h alusel.
- (3) Läti mängukonsoolide sektoris sagenenud pettuste tõttu soovib nimetatud liikmesriik kehtestada mängukonsoolide riigisisese tarnimise suhtes pöördmaksustamismehhanismi.
- (4) Direktiivi 2006/112/EÜ artikli 199a lõike 1 kohaselt võib pöördmaksustamismehhanismi kohaldada kuni 31. detsembrini 2018 ja vähemalt kaks aastat. Kuna kaheaastase ajavahemiku tingimus ei ole täidetud, ei ole Lätil võimalik pöördmaksustamismehhanismi kohaldada direktiivi 2006/112/EÜ artikli 199a lõike 1 punkti h alusel.
- (5) Komisjonis 15. novembril 2017 registreeritud kirjas taotles Läti luba kohaldada meedet, millega tehakse erand kõnealuse direktiivi artiklist 193, et teha käibemaksu tasumise eest vastutavaks isik, kellele mängukonsoole tarnitakse.
- (6) Vastavalt direktiivi 2006/112/EÜ artikli 395 lõikele 2 teavitas komisjon 23. novembri 2017. aasta kirjas teisi liikmesriike Läti taotlusest. Komisjon teatas 24. novembri 2017. aasta kirjaga Lätile, et tal on taotluse hindamiseks kogu vajalik teave.
- (7) Läti esitatud teabe kohaselt suurenesid mängukonsoolide tarnimise valdkonna käibemaksupettused pärast pöördmaksustamismehhanismi kehtestamist mobiiltelefonide, tahvelarvutite, sülearvutite ja integraallülitusseadmete tarnete suhtes. Mängukonsoolide puhul on käibemaksupettused eriti tõenäolised seetõttu, et need on

¹ ELT L 347, 11.12.2006, lk 1.

suhteliselt väikesed, suhteliselt kallid ja nende internetiturg on hästi arenenud. Läti esitatud teabe kohaselt on riik kehtestanud käibemaksupettustega võitlemiseks mitu tavameedet. Läti peab siiski vajalikuks kehtestada riigieelarve käibemaksutulu kao vältimiseks mängukonsoolide tarnimise suhtes pöördmaksustamismehhanism.

- (8) Lätile tuleks seetõttu anda luba piiratud ajavahemikul kohaldada mängukonsoolide tarnimise suhtes pöördmaksustamismehhanismi.
- (9) Erandi kohaldamine ei mõjuta käibemaksust tulenevaid liidu omavahendeid,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Erandina direktiivi 2006/112/EÜ artiklist 193 antakse Lätile luba teha mängukonsoolide tarnimise puhul käibemaksu maksmise eest vastutavaks tarne saaja.

Artikkel 2

Käesolev otsus jõustub selle teatavakstegemise päeval.

Käesolev otsus kehtib kuni 31. detsembrini 2018.

Artikkel 3

Käesolev otsus on adresseeritud Läti Vabariigile.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*